

PRIIMTAS NAUJAS „LIETUVOS VAIKŲ IR SU- AUGUSIŲJŲ ASTMOS DIAGNOSTIKOS IR GY- DYMO SUTARIMAS“

Šių metų vasario 9 dieną Druskininkuose, „SPA Vilnius“ viešbutyje, iš visos Lietuvos susirinko suaugusiųjų ir vaikų pulmonologai, alergologai ir klinikiniai imunologai. Renginį organizavo Kauno medicinos universitetas, Vilniaus universitetas, Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugija, Lietuvos pulmonologų draugija, Lietuvos vaikų reanimacijos ir intensyviosios terapijos gydytojų draugija.

Konferencijoje pranešimus skaitė ir savo patirtimi dalijosi žinomi Lietuvos specialistai: KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinikos prof. R. Sakalauskas, doc. K. Malakauskas, doc. B. Šitkauskienė, VU Santariškių Pulmonologijos ir radiologijos klinikos doc. A. Blažienė, doc. E. Danila, KMU Vaikų ligų klinikos doc. J. Kudzytė, KMU Vaikų intensyviosios terapijos klinikos vadovas doc. R. Kėvalas, taip pat doc. A. Bagdonas, gyd. A. Valavičius.

2006 metais GINA (angl. *Global Initiative For Asthma*) paskelbtas atnaujintas dokumentas apie astmos ir

diagnostikos gydymo naujoves. Tai paskatino Lietuvos specialistus sukurti ir šioje konferencijoje pristatyti 2007 metų „Lietuvos vaikų ir suaugusiųjų astmos diagnostikos ir gydymo sutarimą“. Jame – trys svarbiausios naujovės: 1) neliko ankstesnio astmos klasifikavimo į lengvą, vidutinę ir sunkią; 2) imtos vartoti kontroliuojamos, iš dalies kontroliuojamos ir nekontroliuojamos astmos sąvokos; 3) astmos gydymas suskirstytas į penkis pakopas vietoj buvusių keturių. Nuo šiol rašant astmos diagnozę būtinai turės būti nurodomas astmos kontrolės lygmuo. Taip pat pasikeitė požiūris į vaikų astmą, peržiūrėtas šio amžiaus pacientų medikamentinio gydymo veiksmingumas.

Kiekvienas konferencijos pranešėjas sulaukė kolegų klausimų, dažnas pranešimas virto diskusija. Visi specialistai džiaugėsi konferencijoje įgytomis žiniomis, kuriomis galės naudotis savo kasdiniame darbe.

Doc. dr. Skaidrius Miliauskas
KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

PASAULINĖ ASTMOS DIENA

Šių metų gegužės 1 dieną bus minima Pasaulinė astmos diena. Astmos diena iniciatorius – Globalinės astmos gydymo ir profilaktikos strategijos (GINA) komitetas, remiamas Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO). Šios dienos minėjimo tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į astmą, tapusią globaline sveikatos apsaugos problema.

Astma – viena iš labiausiai paplitusių lėtinių ligų. Pasaulyje ja serga 300 milijonų žmonių, vis daugiau vaikų. Stiprėjant ir įvairėjant aplinkos užterštumui, alergizacijai, sergamumas astma nuolat didėja, ypač stipresnės ekonomikos šalyse. Šia liga serga maždaug 10–20 proc. vaikų ir 2–5 proc. suaugusiųjų. Per pastaruosius 25 metus Europoje sergamumas astma padidėjo 5 kartus. Lietuvoje astmos simptomų patiria per 3 proc. gyventojų.

Pirmoji Pasaulinė astmos diena buvo surengta 1998 metais, ji vyko 35 pasaulio šalyse ir turėjo didelį pasisekimą. Kasmet Astmos diena organizuojama ir Lietuvoje.

Šių metų Astmos dienos šūkis – „Tu gali kontroliuoti savo astmą“, taip pabrėžiama ligos kontrolės svarba. Astmos kontrolė, kaip pagrindinis siektinas gydymo tikslas, nurodomas ir naujuosiuose 2006 m. GINA dokumentuose bei nacionalinio astmos diagnostikos ir gydymo sutarime, išleistame 2007 m. Ilgalaikis astmos gydymas suprantamas kaip ištisinis procesas, grindžia-

PASAULINĖ ASTMOS DIENA 2007

mas konkretaus paciento astmos kontrolės lygmeniu ir jo pokyčiais. Tiksliai įvertinti astmos kontrolę, siekti ligą kontroliuoti labai svarbu norinti apsaugoti ligonį nuo nekontroliuojamos astmos eigos bei sunkių paūmėjimų, kurių eiga ir gydymas labai komplikuoja ir pablogina gyvenimą.

Minint Pasaulinę astmos dieną stengiamasi informuoti visuomenę apie astmą, pateikti naujausius astmos gydymo ir diagnostikos mokslo laimėjimus, įtraukti valdžios institucijas ir pacientų organizacijas į veiksmingą kovą su šia liga.

Dos. dr. Kęstutis Malakauskas
KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

BALANDŽIO 29-OJI – IMUNOLOGIJOS DIENA

Europos imunologų draugijų federacijos iniciatyva siekiant pabrėžti imunologijos svarbą, jos įtaką visuomenės sveikatai ši diena skelbiama Imunologijos diena.

Sergamumą daugeliu ligų, kaip antai AIDS, gripu, alergija, reumatinėmis ligomis, navikais ir kitomis, lemia pakitęs imuninės sistemos atsakas. Kai imuninė sistema funkcionuoja normaliai, paprasčiau tariant, imunitetas yra normalus, tikimybė susirgti šiomis ligomis minimali. Perprasti imuninės sistemos funkcijas itin svarbu norint sukurti naujus diagnostikos, gydymo ir profilaktikos būdus. Taigi imunologija glaudžiai siejasi su daugeliu kitų mokslo ir klinikinės medicinos disciplinų, atlieka esminį vaidmenį jas tobulinant ir plėtojant (padeda išsiaiškinti daugumos ligų kilmę ir sukurti būdus, kaip jų išvengti).

Skiepijimas – vienas didžiausių medicinos mokslo laimėjimų – puikus pavyzdys, kaip imuninio atsako „protingas modeliavimas“ gali užkirsti kelią pavojingoms ligoms. Sėkmingai įgyvendinant skiepijimo strategiją Europoje tokios infekcinės ligos kaip tymai, epideminis parotitas, raudonukė, difterija, stabligė, poliomielitas jau nekelia grėsmės.

Europoje apie 1,5 mln. žmonių turi įgimtą imuninės sistemos ydų (imunodeficitą). Dar gana neseniai išgyvendavo tik ketvirtadalis tokių pacientų, priežastis – stigo žinių apie šias ligas, nebuvo tinkamų gydymo būdų. Šiandien imuniteto nepakankamumas – įgimtas ar įgytas – gali būti sėkmingai gydomas šiuolaikine imunoterapija, pavyzdžiui, pakeičiamaisiais imunoglobulinais, specialiais citokiniais ir pan. Daug vilčių gydant šias ligas ateityje teikia sparčiai tobulinama genų terapija.

Visuomenė taip pat aktyviai domisi imunologija, nori daugiau sužinoti apie imunitetą, jį veikiančius naudingus ir žalingus veiksnius, apie riziką sirgti ir galimybę išvengti ligų. Taigi atėjo laikas, kai žodžiai „imunologija, imunitetas“ nekelia nuostabos, o skatina domėjimąsi šia mokslo sritimi, jos poveikiu visuomenės sveikatai.

Doc. dr. Brigita Šitkauskienė,
KMUK Alergologijos ir klinikinės imunologijos
sektorius vadovė
KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

BŪSIMŲ RENGINIŲ KALENDORIUS

Data	Renginys	Vieta
2007 05 18–23	Tarptautinė ATS (angl. <i>American Thoracic Society</i>) konferencija	San Franciskas, JAV
2007 06 09–13	XXVI EAACI (angl. <i>European Academy of Allergology and Clinical Immunology</i>) kongresas	Geteborgas, Švedija
2007 06 22–25	Pasaulinis astmos susirinkimas (angl. <i>World Asthma Meeting</i>)	Stambulas, Turkija
2007 08 21–25	13 tarptautinis imunologijos kongresas	Rio de Žaneiras, Brazilija
2007 09 02–06	12 pasaulinė plaučių vėžio konferencija	Seulas, Pietų Korėja
2007 09 15–19	ERS (angl. <i>European Respiratory Society</i>) metinis kongresas	Stokholmas, Švedija
2007 09 28	LPAD rudeninis seminaras	Lietuva